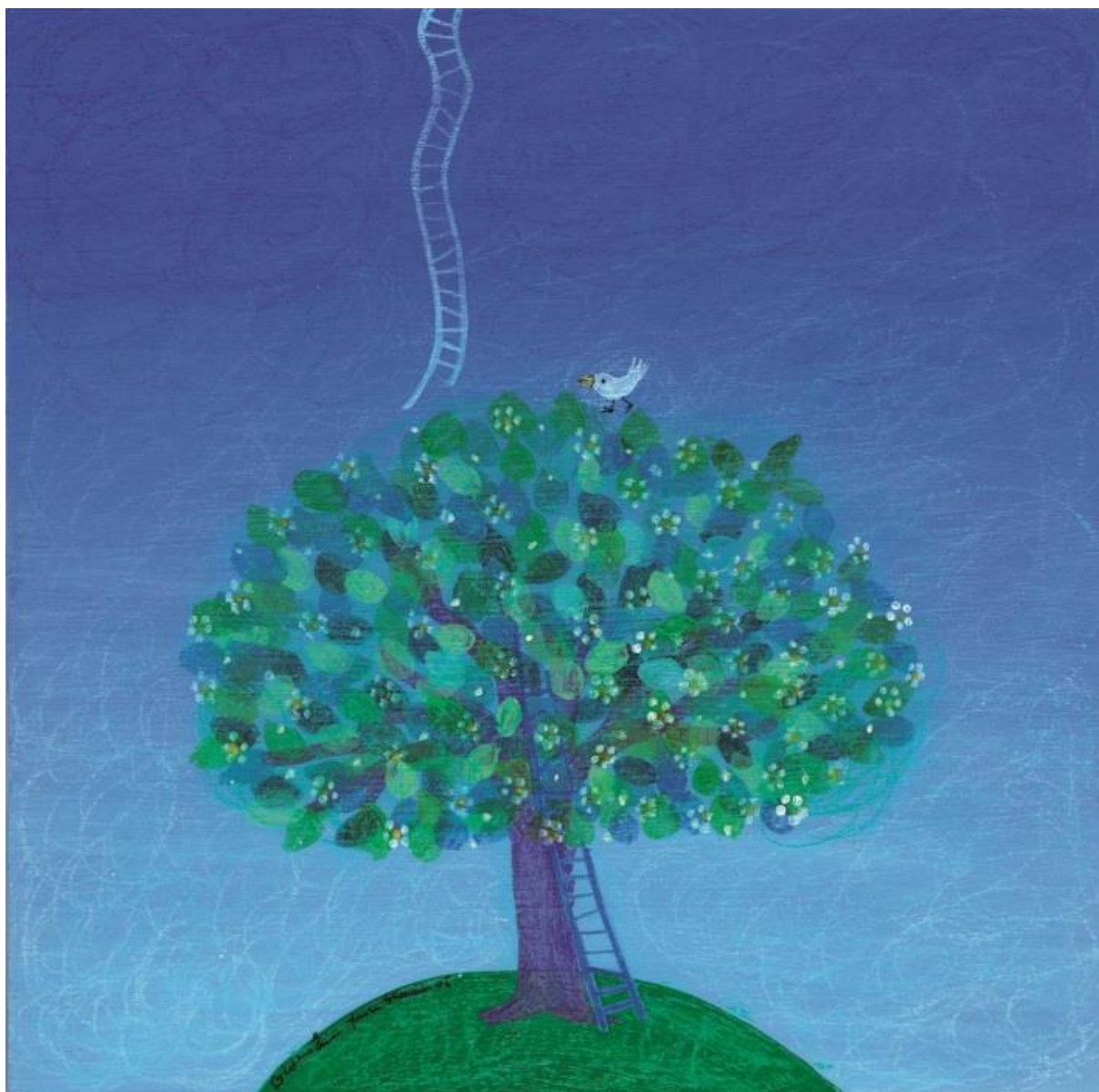

Ledelsesberetning for Hospice Sydfyn 2017

Ledelsesberetning for Hospice Sydfyn 2017

Indledning:

I løbet af 2017 var det 5 år siden, at følgende begivenheder fandt sted på Hospice Sydfyn i 2012:

- Hospicechef blev udnævnt 18. januar 2012
- Rejsegilde 26. januar 2012
- Hospicechef tiltrådte 1. april 2012
- Souschef tiltrådte 1. juni 2012
- Sekretær og pedel tiltrådte 1. august 2012
- Frivilligkoordinator og køkkenchef tiltrådte 1. september 2012
- Vi overtog huset 3. september 2012
- Den store medarbejdergruppe tiltrådte 1. oktober 2012
- Officiel indvielse 12. oktober 2012
- Åbent hus på Hospice 13. og 14. oktober 2012
- Første patient 22. oktober 2012

Ud af alle disse datoer skulle der vælges en ”fødselsdags dato”, og dagen hvor vi fik vores første patient er blevet den tilbagevendende dag, hvor vi fejrer fødselsdag.

Således var det søndag d. 22. oktober 2017 vi fejrede vores 5 års fødselsdag

Der deltog patienter, pårørende, begge bestyrelser, ansatte, tidligere ansatte, og tidligere bestyrelsesmedlemmer, i et flot arrangement med lækker mad, taler og underholdning.

Hospicechefen sagde bl.a. i sin tale:

Vi startede som novicer i 2012, blev så kompetente undervejs, og vi kan nu betragtes som eksperter.

Der vil altid være plads til forbedring og udvikling, og jeg er stolt over, på vores 5 års fødselsdag, at kunne sige, at vi her på Hospice Sydfyn deltager engageret i forskellige udviklingsprojekter og forskningsprojekter både lokalt og nationalt.

Jo – vi må sige at Hospice Sydfyn er kommet på landkortet, og der har vi tænkt os at blive!

Hospice Sydfyns indsats bygger på Dame Cicerly Saunders hospicefilosofi, og vores værdier:

Livet er her og nu,

- Lad os gøre en forskel og med nærvær, værdighed, nænsomhed og mangfoldighed understøtte dette.

Vi søger hele tiden på bedst mulig måde, at lindre den lidelse hos patienter og pårørende, som er opstået i forbindelse med livstruende sygdom og dødsfald.

På Hospice Sydfyn arbejder vi målrettet på, at patienter og pårørende lever livet intenst og fuldt ud, til patienten udskrives eller dør, efter målet: Livet skal leves hele livet.

Nøgletal til årsrapporten 2017 :

Ifølge vores driftsaftale med Region Syddanmark, er vores budget lagt ud fra, at vi på ét år skal præstere 3.900 sengedøgn, hvilket svarer til en belægningsprocent på 89,04.

Vi præsterede i 2017 4.047 sengedøgn ~ belægningsprocent 92,40

Resultatet i 2016 var 4.147 sengedøgn ~ belægningsprocent 94,42

Henvisninger:

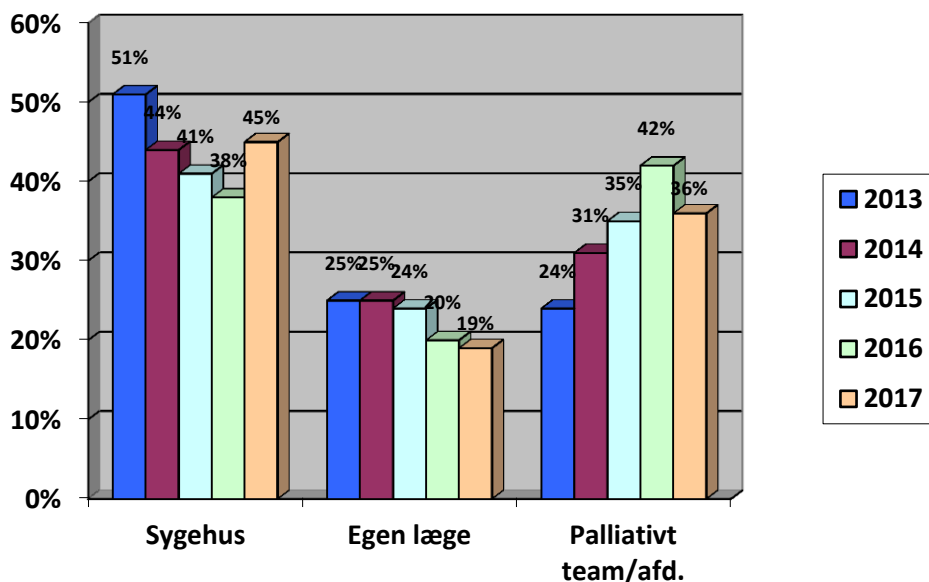
Hospice Sydfyn har i 2017 modtaget 276 førstegangshenvisninger. (Tal fra Analyseportalen, hvor flergangshenvisninger ikke testes/medregnes).

100 henvisninger = 36 % er modtaget fra anden palliativ enhed

51 henvisninger = 19 % er modtaget fra egen læge

125 henvisninger = 45 % er modtaget fra sygehus

Nedenstående tabel viser hvor vi har modtaget henvisningerne fra i årene 2013 – 2017.

Henvist og indlagt:

Af de 155 patienter, der blev førstegangshenvist og indlagt havde vi modtaget

73 henvisninger fra anden palliativ enhed = 47 %

28 henvisninger fra egen læge = 18 %

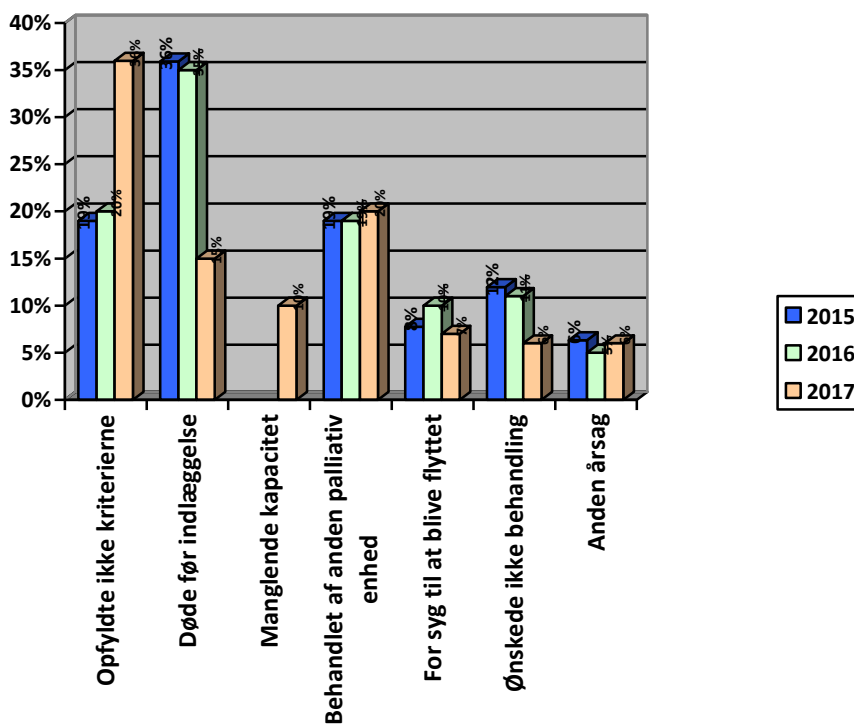
54 henvisninger fra sygehus = 35 %

Henvist men ej indlagt:

121 patienter fik ikke plads

Årsag til at pt. Ikke fik plads	Antal	%
Opfyldte ikke kriterierne (f.eks. ikke symptomatologi, som kræver specialiseret/tværfaglig indsats, ikke diagnostisk færdigudredt eller i aktiv behandling)	49	40
Døde før indlæggelse	18	15
Manglende kapacitet	12	10
Behandlet af anden palliativ enhed	24	20
For syg til at blive flyttet	9	7
Ønskede ikke behandling	8	7
Andre årsager	1	1

Årsager til at patienter ikke fik plads i 2015 – 2017 – fordelt i procent

Indlæggelser:

184 patienter blev indlagt i 2017 og 184 blev udskrevet.

128 patienter svarende til 70 % døde og 56 svarende til 30 % blev udskrevet efter symptomlindrende ophold.

Der var i alt 26 genindlæggelser svarende til 14,13 %, hvor af de 3 patienter kom her for 3. gang og 1 patient kom her for 4. gang.

I gennemsnit gik der 130 dage mellem 1. og 2. indlæggelse, 62 dage fra 2. til 3. indlæggelse og 104 dage mellem 3. og 4. indlæggelse.

Den selvejende institution Hospice Sydfyn

Den korteste indlæggelse var på få timer og den længste var på 98 dage incl. udskrivningsdagen.

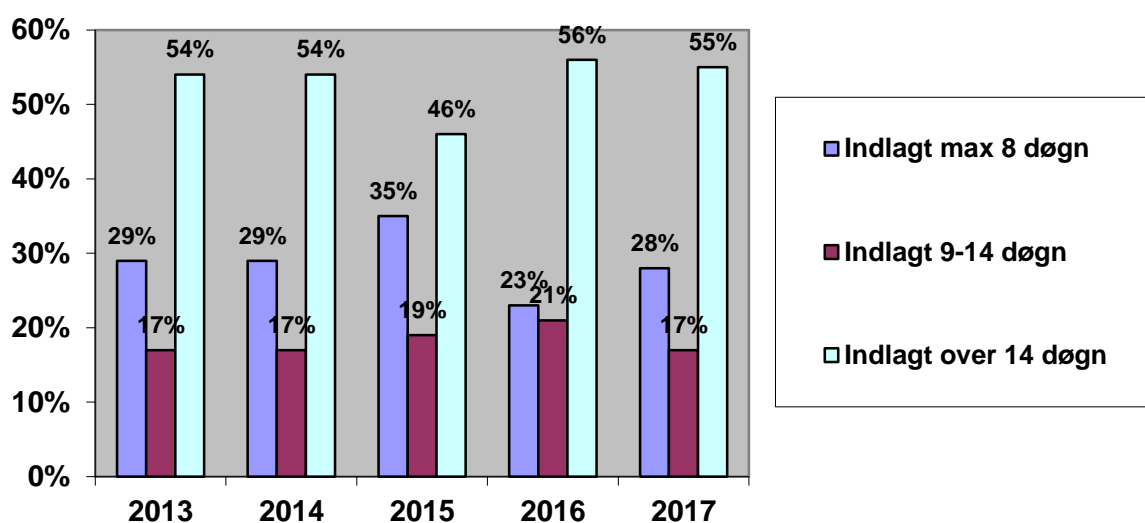
Den gennemsnitlige liggetid var på 20,5 dage.

Varighed af indlæggelser:

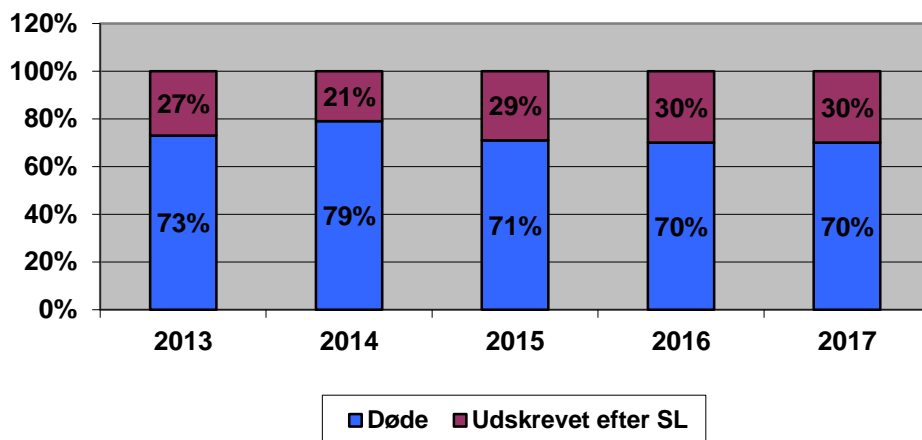
Indlæggelsesperioden var for de 184 udskrivinger således:

Indlagt max 8 døgn	51 patienter	28%
Indlagt 9-14 døgn	31 patienter	17%
Indlagt over 14 døgn	102 patienter	55%

Fordelingen og den gennemsnitlige liggetid for 2013 – 2017 var som følger:

Fordeling af udskrivinger i procent pr. år i forhold til om patienterne er udskrevet efter symptomlindrende ophold (SL), eller efter dødsfald

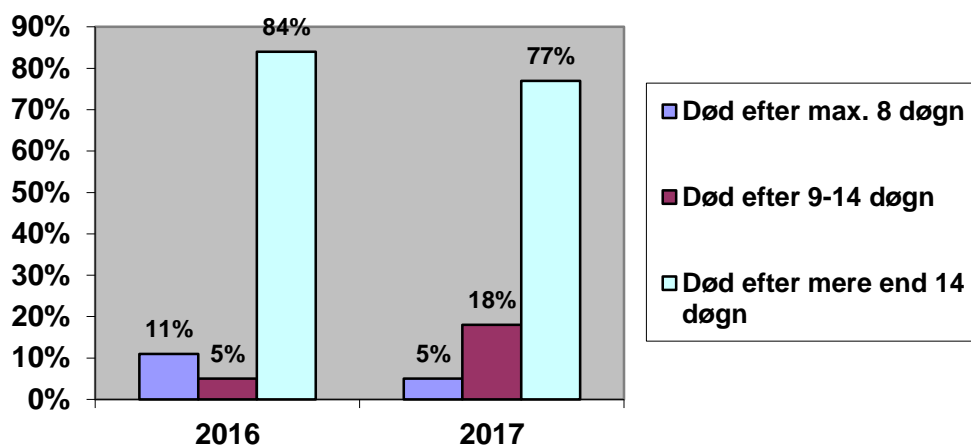
Døde:

Af de 184 udskrivninger var de 128 patienter døde. De udgjorde 2.367 sengedage, hvilket svarer til en gennemsnitlig liggetid på 18,49 dage for dem der døde på hospice.

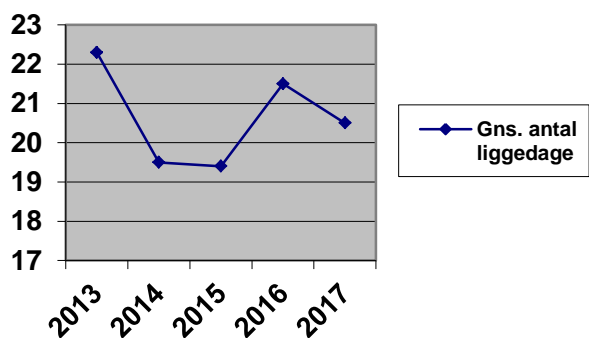
Udskrevne efter SL:

De 56 patienter, der blev udskrevet efter symptomlindrende ophold, udgjorde 1.410 sengedage og havde en gennemsnitlig liggetid på 25,17 dage.

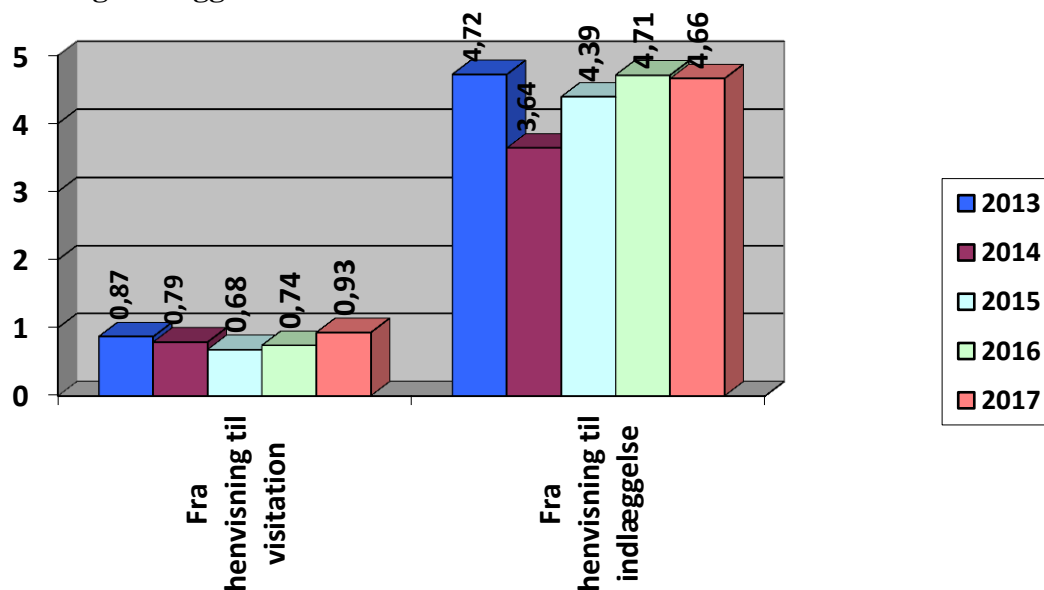
Ud af disse er 17 patienter efterfølgende døde i 2017. Fra udskrivning til mors gik der i gennemsnit 45 dage.

Den gennemsnitlige liggetid har i 2017 været 20,5 dage.

Diagrammet nedenfor viser ekspeditionstiden i antal dage fra henvisningen er modtaget til henholdsvis visitation og indlæggelse.

Belægning:

I 2017 præsterede vi 4.047 sengedøgn ud af 4.392 mulige, hvilket svarer til en belægningsprocent på 92,40 %.

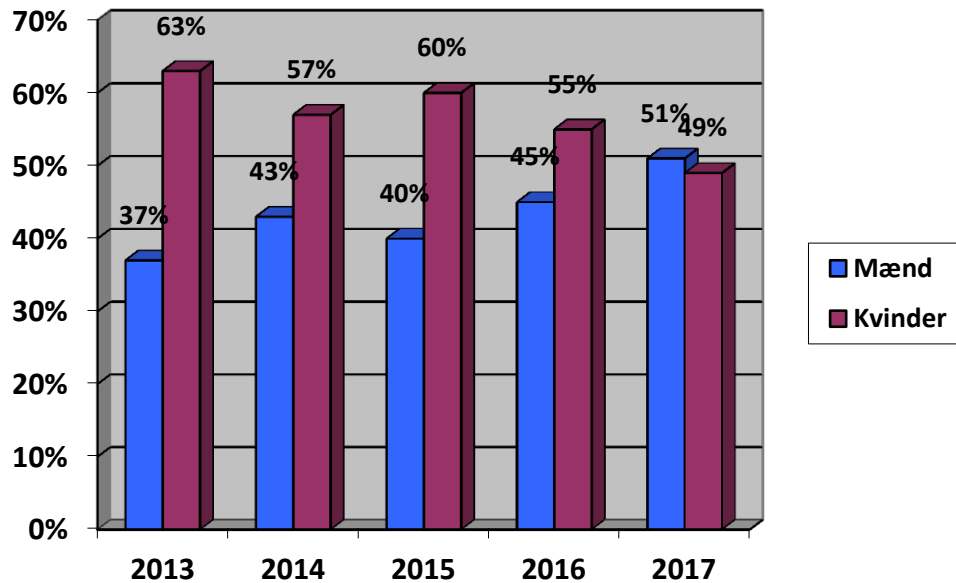
Aktivitetsfordeling over året:

Måned	Indlæggelser	Dødsfald	Udskrivelser
Januar	13	4	6
Februar	15	14	3
Marts	17	12	5
April	13	7	4
Maj	19	15	6
Juni	19	13	6
Juli	11	10	4
August	14	10	0
September	16	10	7
Oktober	15	10	4
November	20	14	6
December	12	9	5
I alt	184	128	56

Kønsfordeling:

Ud af de 184 udskrivninger var 90 – svarende til 49 % kvinder med en gennemsnitsalder på 67,5 år og 94 – svarende til 51 % var mænd med en gennemsnitsalder på 69,4 år.

Fordeling af antal udskrevne patienter 2013 - 2017

Af de 276 henvisninger var 138 mænd (50 %) og de 138 kvinder (50 %).

Aldersspredning:

Aldersfordelingen har i 2017 været som nedenfor anført

Alder	Antal patienter udskrevet
20-29 år	1
30-39 år	4
40-49 år	7
50-59 år	20
60-69 år	63
70-79 år	56
80-89 år	30
90-99 år	3

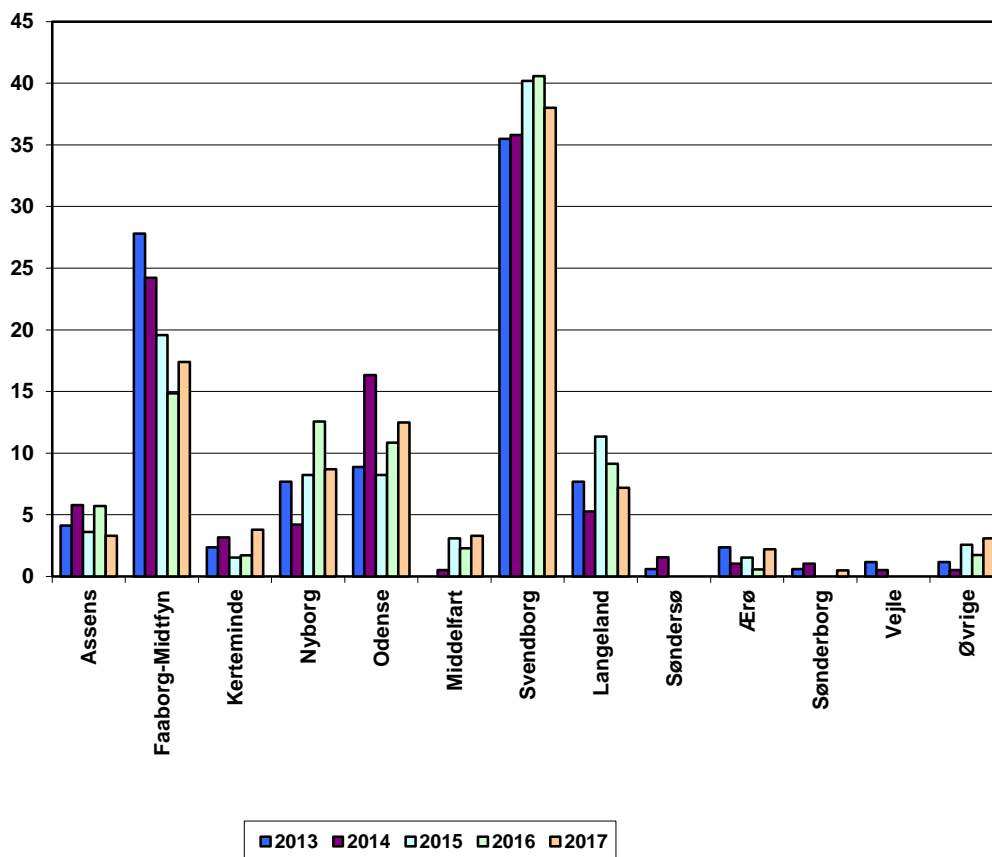
Gennemsnitsalderen var 68,47 år.

Kommunefordeling udskrevne patienter 2017:

Kommune	Antal patienter udskrevet	Procent
Odsherred	1	0,5%
Slagelse	1	0,5%
Middelfart	6	3,3%
Assens	6	3,3%
Faaborg-Midtfyn	32	17,4%
Kerteminde	7	3,8%
Nyborg	16	8,7%
Odense	23	12,5%
Svendborg	70	38,0%
Langeland	13	7,2%
Ærø	4	2,2%
Sønderborg	1	0,5%
Tønder	1	0,5%
Fredericia	1	0,5%
Silkeborg	2	1,1%

Kommunefordeling for perioden 2013 - 2017

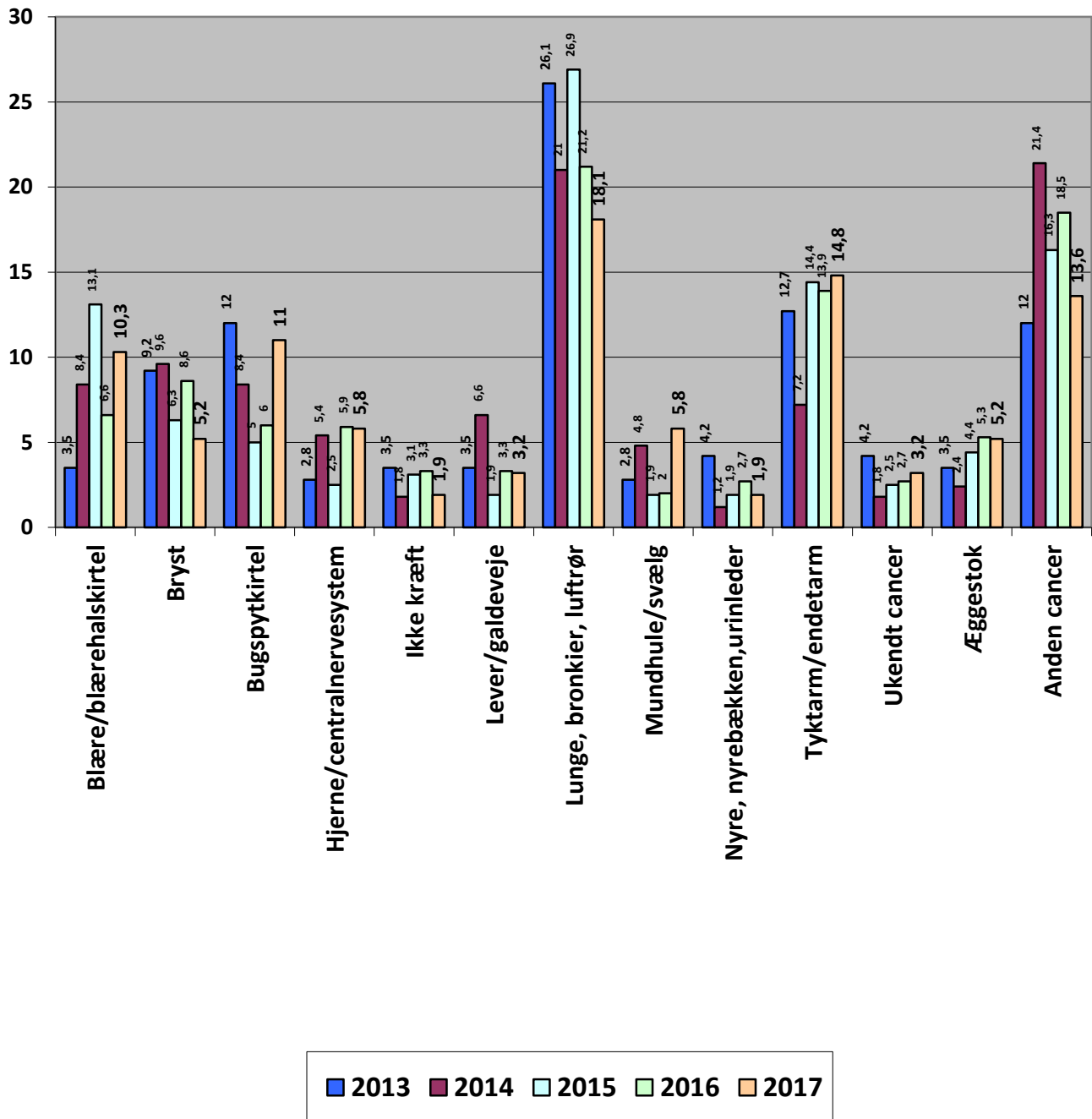
Fordeling af diagnoser for de 155 førstegangsendlagte – samt totalt for de 276 førstegangshenvisninger

Diagnose	Henviste patienter	Indlagte patienter
Anden cancer	7	5
Blære	4	4
Blærehalskirtel	17	12
Bryst	16	8
Bugspytkirtel	30	17
Hjerne og centralnervesystem	13	9
Ikke kræft	11	3
Leukæmi	6	2
Lever og intrahep. galdeveje	8	5
Livmoder	1	0
Livmoderhals	3	0
Lunge, bronkier og luftrør	62	28
Mavesæk	9	5
Modermærke	3	
Mundhule og svælg	11	9
Myelomatose	2	2
Non-hodgk. Malign lymfom	3	1
Nyre, nyrebækken, urinleder	5	3
Sarkomer og andre bløddede	2	2
Spiserør	4	2
Strubehoved	2	2
Tyktarm og endetarm	35	23
Ukendt cancer	10	5
Æggestok	12	8
Total	276	155

Af de 276 henviste patienter havde de 265 svarende til 96 % en cancerdiagnose.

Af de 155 patienter, der blev indlagt første gang havde 152 svarende til 98 % en cancerdiagnose.

Diagnosefordeling for førstegangshenviste, indlagte patienter for årene 2013 – 2017

Den selvejende institution Hospice Sydfyn

Registrering til palliativ database:

Ud af de 155 førstegangsendlæggelser, blev der udfyldt og indberettet KMS skema (Dataskema for Dansk Palliativ Database) på samtlige 155 patienter, svarende til en indberetningsprocent på 100 %.

153 patienter udfyldte EORTC* skema første gang, svarende til 99 %. I 2016 var det 47 % af patienterne, der udfyldte første skema.

74 patienter udfyldte EORTC skema 2, svarende til 48 %. I 2016 var det 24 % af patienterne, der fik udfyldt skema 2.

Det er ikke længere muligt at registrere i den palliative database, hvad årsagerne er til at EORTC skema ikke er udfyldt. (F.eks. om patienten var for dårlig, afviste eller nåede at dø).

*EORTC står for ”European Organisation for Research and Treatment of Cancer”. Det er et nationalt spørgeskema, som anvendes af alle palliative enheder og som klarlægger og skalerer nogle af patientens symptomer.

Visitation:

Visitationen foretages på hverdage af ledelsen på Hospice Sydfyn og den overlæge fra det palliative team der er til stede.

Såfremt henvisningen ikke er fyldestgørende søges yderligere oplysninger via patient, pårørende eller samarbejdspartnere, og i særlige tilfælde aflægges et hjemmebesøg.

Når visitationen er foretaget, meddeles dette til patient og/eller pårørende, sygehusafdeling eller hjemmepleje.

Patienterne bliver indlagt til palliative ophold enten TLA (til livets afslutning) eller til SL (symptomlindrende ophold).

Som det fremgår af nøgletallene, er ledelsens interne succesmål opfyldt, da der i gennemsnit går mindre end 1 hverdag fra modtagelse af henvisning til visitation, ligesom der i gennemsnit er under 5 hverdage fra henvisningen er modtaget til indlæggelse.

Personale og udvikling:

I 2017 har vi fortsat vores samarbejde med Svendborg kommune ift. det 3 årige projekt ”Min sidste tid”. Der er igangsat en målrettet udvikling, mhp. at sygeplejerskerne i kommunen får de fornødne kompetencer til at tage hånd om alvorligt syge borgere og deres familier.

Vi har ydet en betragtelig indsats med at undervise halvdelen af kommunens sygeplejersker (den anden halvdel af sygeplejerskerne undervises i 2018).

Vi har arbejdet meget med Regionalt Infonet, der er et elektronisk dokumentstyringsystem, som sundhedsvæsenet i Region Syddanmark benytter. Her kan vi lægge alle vores dokumenter, retningslinjer og instrukser ind. Vi har arbejdet tæt sammen med de andre hospice i Regionen ift. denne opgave, og får på den måde et rigtig godt samarbejde. Det omfattende arbejde bliver langt mere rationelt og kvaliteten bliver højere og derudover sikrer vi, at hospice i RSD følger de samme retningslinjer/ ”trækker på samme hammel”.

Den selvejende institution Hospice Sydfyn

Tværregionalt har vi været meget aktive med at få udviklet 3 palliative diplommoduler for sygeplejersker og fysioterapeuter. To af vores sygeplejersker har bestået de første moduler, og går i 2018 i gang med de næste moduler. Det mærkes allerede, at de udvikler nye kompetencer.

Fokusgrupperne har i år særligt arbejdet med palliativ sedering, kræftrelateret træthed, forstoppelse, sygeplejen til patienter med hjernepåvirkning, NADA-øreakupunktur, børn og unge som pårørende, og udskrivelse af patienter.

Vi har arbejdet kontinuerligt på at forbedre vores tilbud til de pårørende. De får tilbudt en struktureret samtale, ud over de mange snakke personalet har med dem i hverdagen.

Vi har planlagt og struktureret tirsdagsundervisning, hvor vi bruger 45 minutter på at få ny viden om forskellige emner.

Patienterne på Hospice Sydfyn kommer med meget forskellige sygdomme, symptomer og behov, som kræver en meget bred vifte af viden og færdigheder. Sygeplejerskerne skal derfor både vide og kunne meget forskelligt. Den overordnede viden kan bl.a. hentes i de retningslinjer og instrukser vi laver.

På det helt lavpraktiske plan har vores udviklingssygeplejerske i 2017 produceret små laminerede lommekort, der i stikordsform beskriver det der er væsentligt. Det kan eks. vis. være ”hvordan undersøger man om en patient er på vej i delirium, på en evidensbaseret måde”, eller ”hvad har vi af handlemuligheder for en patient, der har en særlig kræftrelateret træthed” osv. Sygeplejerskerne er vældig glade for disse kort, som kan være en hjælp i hverdagen, og samtidig sikre et højt niveau i plejen.

Vi har opdateret alle vores pjecer i 2017.

I 2017 valgte vi at intensivere vores forflytningsundervisning, og i stedet for at sende en masse medarbejdere ud af huset på kurser, valgte vi at ansætte en fysioterapeut med særlige kompetencer indenfor dette felt. Al personale blev undervist i forflytning og ift. de opgaver de udfører, ligesom der blev udført arbejdspladsvurdering og undervisning ift. denne.

I starten af 2017 sluttede 7 medarbejdere fra Hospice Sydfyn uddannelsen i narrativ samtalepraksis. Der var deltagere fra alle hospice i RSD og undervisningen foregik på de enkelte hospicer på skift. Uddannelsen løb over en periode på 10 måneder. Uddannelsen er meget positivt modtaget af alle Hospice i RSD og uddannelsen gentages i efteråret 2018, og der arbejdes på, at den indgår som kompetencegivende ift. fagområdegodkendelse.

I foråret holdt vi den første hele temadag, siden vores åbning i 2012, hvor alle medarbejdere deltog, og vi havde vores tidligere ansatte kaldt ind som vikarer.

Temaerne var: hvad var vores hensigt og plan, hvordan er det så gået, hvor er vi nu, og hvor skal vi hen. Det var en dag, hvor vi selv ”arbejdede” med emnerne.

Det var en dag, hvor der var tid og rum til at se på egen praksis med et kritisk og åbent blik, og der blev produceret ønsker, drømme og planer for det fremtidige arbejde på Hospice Sydfyn.

Vi har haft flere i virksomhedspraktik fra jobcenteret i Svendborg Kommune, ligesom der har været en løntilskudsansat i pedel- og køkkenfunktionen.

Den selvejende institution Hospice Sydfyn

Køkkenet fik færdiguddannet en kok i 2017, og derefter ændret struktur, således der nu er 1 kok og 2 ernæringsassistenter i køkkenet.

Vores køkken var igen initiativtagere til et fælles kursus for alle køkkenmedarbejdere på de 5 hospice i Regionen.

Ved tilsynet fra fødevarestyrelsen primo 2017 bevarede vi vores elite smiley.

Hospice Sydfyn deltager fortsat i forskningsprojektet omhandlende kvalme hos den palliative kræftpatient der ikke har modtaget kemoterapi eller strålebehandling indenfor 4 uger. Projektet indeholder 3 delprojekter, hvoraf vi deltager i 2 af disse; en undersøgelse af problemets størrelse samt et lægemiddelforsøg af effekten og bivirkninger ved brug af olanzapin, som kvalmestillende stof.

I slutningen af 2016 startede den nationale indsats med lærings- og kvalitetsarbejdet. Baggrunden for projektet er, at det palliative felt er udvalgt til at afprøve denne måde at kvalitetssikre på, som forløber for en ny kvalitetsmodel til hele sundhedsvæsenet.

Formålet med projektet er at styrke kvaliteten af den specialiserede palliative behandling til gavn for patienterne og de pårørende.

Målene for, og indholdet i, projektet er defineret af en ekspertgruppe bestående af klinikere indenfor specialiseret palliativ behandling fra hospitaler og hospice.

På Hospice Sydfyn har vi udpeget vores eget forbedringsteam, som består af ledelsen, udviklingspsygeplejersken, en sygeplejerske, og en sekretær.

Vi har aktivt deltaget i dette nationale lærings- og kvalitetsarbejde, hvor der som noget nyt i 2017 er vedtaget fælles nationale visitationskriterier til specialiseret palliativ behandling.

I forbindelse med kvalitetsarbejdet, er der endvidere i 2017 igangsat et arbejde med at implementere forskellige ”pakker”, et arbejde som fortsætter ind i 2018.

Hospicelederforeningen i Danmark har indgået et samarbejde med REHPA, om et nationalt forskningsprojekt der skal beskrive hvad der er særligt ved hospice i Danmark, og hvordan det adskiller sig fra det øvrige sundhedsvæsen.

Forsker Vibeke Graven har været på 2 ugers ophold på 3 hospice i Danmark, og Hospice Sydfyn var det ene. Der arbejdes nu videre med at analysere og konkludere på alle data, og søge flere penge til udvidelse af projektet.

Hospice Sydfyn har også indgået et samarbejde med SDU og Arresødal Hospice, ift. et forskningsprojekt omkring Åndelig- og eksistentiel omsorg.

Forsker Dorte Toudal Viftrup har her sidst på året haft en del dage på Hospice Sydfyn, hvor hun via aktionsforskning går rundt og taler med patienter, pårørende og personale. Forskningsprojektet skal afdække betydningen af den åndelige og eksistentielle omsorg, og gerne munde ud i et efteruddannelsesforløb for hospice sygeplejersker.

I slutningen af året besluttede Regionsrådet at bevilge penge, så arbejdet med at etablere den første telemedicinske hospiceplads på Ærø, kan igangsættes. Det betyder at vi som hospice og palliativ team, via videoudstyr, skal være vejledere og sparringspartnere for personalet på Ærø. Det forventes at ombygning og etablering, betyder at man kan starte projektet omkring september 2018.

Ledelse:

Ledelsen styrer og koordinerer fortsat, så sikker drift, vedligeholdelse, kvalitetssikring og udvikling af Hospice Sydfyn fastholdes.

Daglig drift og personaleledelse er en af de helt store opgaver, og vi forsøger fortsat som ledelse at ”gøre os bemærket” både på de indre og ydre linjer, og vurderer, at det i 2017 også er lykket tilfredsstillende.

Også i 2017 har ledelsen haft stort fokus på at udbrede viden om Hospice Sydfyn ved at udvikle og optimere vores samarbejde med de forskellige samarbejdspartnere, og har afholdt undervisning og foredrag i klubber, foreninger og hos samarbejdspartnere i lokalområdet.

Ledelsen har deltaget i det årlige ledelsesseminar for ledere på Hospice og palliative team, samt de løbende arbejdsgrupper der deraf følger.

Frivillige:

De frivillige gør fortsat en fantastisk indsats, og er en uvurderlig hjælp i det daglige arbejde. De yder en indsats der er medvirkende til at fastholde en høj kvalitet i den palliative indsats for patienter og pårørende.

Vi har næsten 60 frivillige, og de hjælper og støtter ift. mange forskellige opgaver. Det er f.eks. hjælp ift. værtindefunktionen, onsdagsbar, lørdagsvognen, vågetjeneste, havearbejde, pedelhjælp, gåture med patienter, gudstjeneste og underholdning.

For at sige en lille tak til de frivillige, har vi traditionen tro afholdt en nytårskur i januar, hvor de frivillige blev serviceret og forkælet, ved en middag på Hospice Sydfyn, af det ansatte personale.

Også i det forgangne år tildelte vores støtteforening midler, så de frivillige fik en pæn julegave, og vi kunne fortsætte vores ”tradition” med sommerudflugt, og her gik turen til forskellige steder på Fyn.

Bygning og omgivelser:

5 års gennemgangen af huset har fyldt rigtig meget i 2017.

I et godt samarbejde med vores entreprenør, har vi fået aftalt og udbedret de fleste af de reklamationer og mangler vi konstaterede, og der kan bl.a. nævnes:

Diverse malerarbejder, gulvreparationer, fugereparationer, vægskader, samt udskiftning af alle døre til toiletterne på patientstuerne. Derudover montering af zinkdrypkant på overgang mellem udvendige vægge og tagpaptag, og sidst men ikke mindst blev blomsterkummen i vinterhaven renoveret, og via delfinansiering, blev det til en bedre standard end før.

I 2017 fortsatte vi den vedligeholdelsesopgave der blev igangsat i 2015, hvor 3 af patientstuerne blev gennemrenoveret ift. maling. I 2016 blev endnu 5 stuer malet, og i 2017 de sidste 4 stuer. Fremover vil vi så vedligeholde på stuerne hvert 3. år.

Hospice Sydfyn blev igen godkendt på det årlige brandsyn, dog måtte vi indhente en fornyet elsikkerhedsattest, før vores brandsyn blev godkendt.

Der er konstateret utætheder ved ovenlysvinduer, der forventes løst af Velux i foråret 2018, uden beregning for hospice.

Vi har indkøbt og opsat bord til blomsterdamerne i lagerrum.

I 2017 afprøvede vi en anden måde at slå græs på, og tror på, vi på den måde nemmere kan styre antallet af uønskede ukrudtsplanter.

Øvrig drift:

Efter 5 år i drift, var der behov for udskiftning af endnu mere inventar, og der er bl.a. udskiftet komfur, isterningmaskine, telefoner til Dect-systemet (alarmkald), både stationære og bærbare pc'er og kopimaskine.

Støtteforeningen:

Vi har fået økonomisk hjælp fra støtteforeningen for i alt 295.874 kr. i 2017. De er bl.a. brugt til blomster til nyansatte, årlig udflugt og julegaver til de frivillige, kurser for de frivillige, bænke i terræn, uddannelse af personale i det narrative basisår.

I forbindelse med vores 5 års fødselsdag, fik vi en gave af støtteforeningen, som var en CleverTouch-skærm, som vi har stor glæde af, ikke mindst ifm. vores tværfaglige konferencer.

Forventninger til 2018:

- Overordnet skal vi fastholde fokus på vores mission, nemlig på bedst mulig vis at lindre den lidelse hos patienter og pårørende, som er opstået i forbindelse med livstruende sygdom og dødsfald.
- Fastholde god og sikker drift, med en belægningsprocent på minimum 89 %.
- Indsatsen ift. implementering af pakkerne i LKT intensiveres
- Via projektet "Min sidste tid" fortsætte med at udvikle samarbejdet, og via undervisningen som afholdes af vores udviklingssygeplejerske medvirke til udvikling af kompetencerne hos Svendborg Kommunes sygeplejersker.
- I samarbejde med UCL og de øvrige hospice i RSD arbejde videre med diplommodulerne ift. videreuddannelse af sygeplejersker der arbejder på det specialiserede niveau.
- Kompetenceudvikle personale på Ærø sygehus, og igangsætte projektet om telemedicinsk hospice.
- Fortsat implementering af kliniske retningslinjer fra DMCG-pal.
- Implementere vedligeholdelsesprogrammet for at være på forkant med større vedligeholdelses opgaver og udskiftning af inventar.

Den selvejende institution Hospice Sydfyn

- Fortsætte den igangværende renovering og vedligeholdelse såvel inde som ude, samt fortsat vedligeholdelse af haven.
- Aktiv deltagelse i samarbejdet med de øvrige hospice i Danmark og REHPA, bl.a. i forhold til forskningsprojektet og Hospicelederforeningen.
- Aktivt at deltage i forskningsprojektet omkring åndelig- og eksistentiel omsorg.
- Fastholde udviklingen af samarbejdet med lægerne, kommunerne, sygehusene, det palliative team, den palliative afdeling, det palliative frivillige netværk, og de andre hospice i RSD og i hele Danmark.
- Fortsat udbrede kendskabet til hospice i almindelighed og til Hospice Sydfyn i særdeleshed via undervisning og foredrag til samarbejdspartnere og befolkningen i øvrigt.
- Fortsat fokus på det narrative bl.a. ift. livsfortællinger, og deres værdi for både patienter, pårørende og personale, samt uddanne yderligere 2 sygeplejersker i narrativ samtale praksis.
- Fastholde og udvikle det frivillige arbejde.

Marianne Horstmann
Hospicechef